

Redskaber anvendt i ABC Demens – pleje og omsorg

I ABC Demens – pleje og omsorg bliver du præsenteret for forskellige modeller og redskaber, som kan kvalificere din forståelse og dit samarbejde med mennesker med demens og deres pårørende. Her kan du læse mere om forskellige faglige redskaber og finde links, som kan supplere din viden.

10 advarselstegn på demens

Et af de første tegn på, at man er ved at udvikle demens kan være, at mentale funktioner som hukommelse, koncentration, rumopfattelse, sprogfærdighed eller problemløsning begynder at svigte.

[Du kan læse mere om de 10 advarselstegn på demens her](#)

[Du kan downloade og printe de 10 advarselstegn her](#)

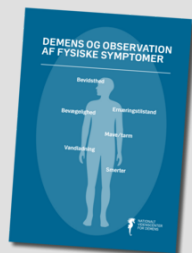
Observation af fysiske symptomer

Mennesker med demens har øget risiko for også at få andre sygdomme, men de har ofte svært ved at give udtryk for fysiske symptomer. Du kan være med til at sikre en korrekt pleje og behandling, hvis du ved, hvilke symptomer der kan være tegn på sygdom.

Dine observationer er vigtige, fordi du kan være med til at forebygge eller hindre udviklingen af sygdomme, som kan true helbredet. Du kan lade dig inspirere til relevante observationer ved at benytte oversigten *Observation af fysiske symptomer*, [som du kan downloade og printe her](#).

[Læs mere om fysisk pleje og støtte til mennesker med demens her](#)

Du kan også finde lommeguiden *Demens og observation af fysiske symptomer* i vores webshop:

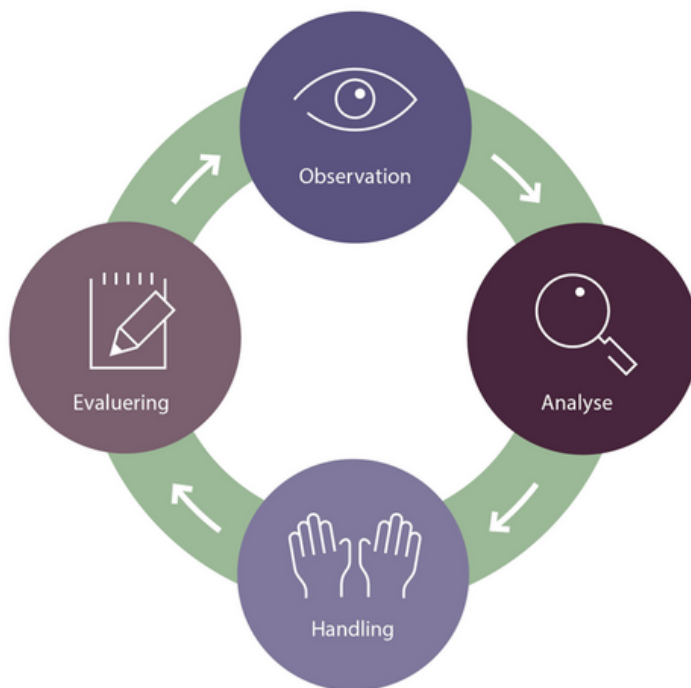
Du kan købe lommeguiden her

Gå til webshoppen

4-trinsmodellen

Mennesker med demens kan ikke altid give udtryk for deres behov og ønsker. Derfor er de afhængige af, at du som fagperson kan se tegn på eventuel mistrivsel. I en sådan situation er det vigtigt at finde ud af, hvad der kan være årsagen til ændringer i adfærden og tegn på mistrivsel, så personen med demens får den rette pleje og behandling.

4-trinsmodellen kan hjælpe dig til at arbejde systematisk med at indsamle observationer, finde den mulige årsag, sætte handling i gang og efterfølgende evaluere.

[Du kan downloade og printe 4-trinsmodellen her](#)

Demensligningen

Demensligningen er en model og et hjælperedskab, som kan bruges til at forstå demenssygdommens udtryk hos den enkelte person. Demensligningen kan også anvendes i analysen til at forstå personens adfærd og er et vigtigt redskab i den personcentrerede omsorg.

Budskabet er, at demenssygdommens udtryk ikke kun viser sig som symptomer fra hjerneskaden, men er summen af den enkeltes personlighed, livshistorie, helbred, neuropatologi og socialpsykologiske betingelser.

[Du kan læse mere om personcentreret omsorg her](#)

Demensbilledet – hvordan demenssygdommen kommer til udtryk gennem symptomer og adfærd

Personligheden – medfødte eller tillærte måder at reagere på

Livshistorien – biografien og livserfaringer

Helbredet – det fysiske helbred og sanserne

Neuropatologien – de neurologiske ændringer, hjerneskaden

Socialpsykologien – hverdagens betingelser, den tilgang personen mødes med

[Du kan downloade og printe Demensligningen her](#)

Blomsten

Blomsten er et centralt redskab i personcentreret omsorg. Alle mennesker har grundlæggende psykologiske behov, som vi normalt selv er i stand til at få opfyldt.

Mennesker med demens kan have store udfordringer med selv at få dækket disse behov som følge af kognitiv funktionsnedsættelse. For at mennesker med demens skal kunne trives og have god livskvalitet er det vigtigt, at de får hjælp til at opfylde de psykologiske behov.

Du kan bruge blomsten som et støtteredskab til at vurdere, om personen med demens får opfyldt de psykologiske behov. Blomsten kan medvirke til at opnå forståelse for en persons adfærd, men også til at pege på, hvor der er behov for en ekstra indsats.

[Du kan læse mere om personcentreret omsorg her](#)

[Du kan downloade og printe Blomsten her](#)

Døgnobservationskema

Du kan anvende døgnobservationskemaer til at kortlægge og observere adfærd. Der findes mange forskellige variationer og udgaver af døgnobservationskemaer. De kaldes også uroskemaer, døgnskemaer eller døgnrytmeskemaer. Tal med dine kolleger om hvilke redskaber I har til rådighed i jeres elektroniske systemer.

Der er meget forskelligt, hvad der er behov for at observere. Det vigtigste er, at det gøres ensartet og systematisk. Formålet med et døgnobservationskema er at kortlægge adfærd og få øje på mønstre og sammenhænge.

Når et døgnobservationskema anvendes ved udfordrende adfærd, er det også meget vigtigt at observere, hvornår der er perioder med velbefindende.

[Læs mere om udfordrende adfærd her](#)

[Du kan downloade og printe skemaet her](#)

Døgnobservationsskema																								
Navn		CPR																				Skema nummer		
KL	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Date																								

☐ Sover	☐	PN-medicin (nedenfor angiv symbol for individuelle observationer)
☐ Velbefindende	☐	
☐ Uro/vandren/rastløshed	☐	
☐ Konflikt/vrede	☐	

Fakta-ark om demens

Når du har brug for at formidle viden til mennesker med demens og deres pårørende kan du benytte vores mange forskellige fakta-ark, der kort beskriver forskellige emner i forbindelse med demens. Mange af fakta-arkene findes også på forskellige sprog.

[Du kan finde alle fakta-arkene her](#)

Fakta-arkene kan også være til stor gavn for pårørende, som spiller en aktiv rolle i forhold til at støtte, hjælpe og være omsorgsgiver for mennesker med demens.

[Du kan læse mere om at være pårørende og om indsatser for pårørende her](#)

Kontakt

Elsebeth Refsgaard Schmidt-Nielsen
Uddannelseskonsulent
+45 3545 5310 / +45 3545 6922
elsebeth.refsgaard@regionh.dk

Senest opdateret: 06. september 2021